

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hóra 5 korona. Negyedévre 15 korona.
Félévre 30 korona. Egész évre 60 korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth-utca 3. sz., I-ső emelet.
(Debreczeni Első Takarékpénztár-épület.)
Egyes szám ára 20 fillér.

Lemondott a kormány.

Nagy vihar a képviselőházban.

Az ülés kezdete.

Budapest, október 23.

A képviselőház mai ülésén Szász Károly előadta a mentelmi bizottság előadója napirend előtt jelentést tesz Fényes László mentelmi ügyében. Fényest jegyzőkönyvi megrovásra ítélik.

Polónyi Dezső kifejti, hogy az általa el nem ismert házszabályok alapján sem áll meg az ítélet, mert ezzel együtt járna a kiplakatirozás. Ezt a bizottság mellőzte. Tónjen az ügy felett napirendre a Ház.

A képviselőház többsége azonban az előadó javaslatát fogadja el.

Ezután áttértek az indemuitas tárgyalására.

Brantly Rudolf a válságos időkben hangsúlyozni kívánja ragaszkodását a német néphez és hűségét a magyar hazához. Fölpanaszolja, hogy a hazai németiség igen szomorú kulturális viszonyok között él. Javaslatot terjeszt elő a magyarországi németek nemzeti tanácsa nevében.

Balla Aladár: *Hljen is van? Hol van?*

Brantly Rudolf: *Bécsben tartottuk az ülést.*

A veszélyeztetett határ védelme.

Szállási Lajos sürgeti a háború befejezését, a határok megvédését, a hadsereg átszervezését és leszerelését. *Sajnálattal konstatálja, hogy a veszélyeztetett határ védelmére olyan erődöket visznek, melyeknek székhelye Prágában és Lemberghen van.* Kívétel a hadseregnek magyar honvédsereggé való átszervezését. *Megnyeri azt a két zászlóalj, melyek még mindig Ausztriában állomásoznak.* A főparancsnokságnál két őrnagy képviseli a magyar érdekeket. Ezért a parlamenti biztos kiküldetését követeli a főparancsnokság mellé. A hadianyag leszerelésénél követeli, hogy egyes bizottság leltározzon.

Mihályi Péter a nemzetiségi párt múlt heti deklarációjára tesz megjegyzést. Abban a kialakuló új világban is egy független, boldog Magyarországunknak tagjai akarunk lenni.

Szünet után Polónyi Dezső a háború eredményét fejtegeti, melynek oka az angol, szász és a german faj összefüggése. *A magyaroknak kell a legkevésbé közük a háborúhoz.* Igyekszik bebizonyítani, hogy Németország kezdte a jegyekezést. A horvátok a fumei rezolúcióban támogatták a magyar törekvést. Itt egy dolog a fontos: Fiume és a tenger. *Oly mindegy, hogy a király címerében megmarad-e az, hogy Horvátország királya.* Tegyenek a cselekvés mai tényezői Wilsonnak prozocióját egy nemzeti döntőbírósság kiküldésére. A kormány okolja, hogy a király és a nemzet nem értik meg egymást. *Ez könnyen odavezethet, hogy javaslatot álljanak elő a trónörökös rendjének megváltoztatására.* Az ellenség már határainknál áll!

Az elnök ezután az ülést délután 4 óráig felfüggeszti.

Békét kell kötni!

Déután Apponyi Albert az első szónok. A cseh-től szövetség dolgában beszél. Wilsonnak egyik pontja azt mondja, hogy az egyik ország területét a másikba nem lehet áttolni. Ugy látszik ezt már elfelejtette. Itt a cselekvés ideje. Szerencsétlenség lenne, ha az ellenség betörne az országba. A haza védelmét magyar csapatokra kell bízni. Azonnal meg kell kezdeni az utóit, hogy önállóan rendelkezessünk be. *Sürgősen feljuttatni kell a békeakciót. Azt az utat kell követni, amely legelőnyösebben a békét vezet.* Napi szabad rendszerhez kötni, mert a cél (a béke) nagyon sürgős. *Külföldi kormányunk nem képes a béke megkövetelésére.* Mondjon le a külügyminiszter. Siettetni kell a perszonális unió törvényre emelését és a választójog mielőbbi demokratikus kiterjesztését.

Balla Aladár: Ez a háború nem Magyarország háborúja, ez Ausztria háborúja.

A debreceni Gotterhaltel

Meskó Zoltán: *Debrecen Gotterhaltel várta a királyt!*

A Károlyi-párt oldalán erre irtózatos lármát, kavarodás támad.

— *Nem bírjuk tovább! Meggálatják az országot. Addig nem tárgyalunk, míg est meg nem békéjezik.*

A zaj egyre hevesebbé válik.

Vass képviselő: *Az elnöki székéből bélyegeszek ezt meg!*

Az elnök szavait elnyomja a lármát. Csak kiabálások hangzanak:

— *A kormány felelős érte. Gazember, aki ezt bír!*

Az elnök képtelen urrá lenni a helyzeten. Az ülést felfüggeszti. Lemegy Károlyihoz megakarja őket nyugtatni.

Az elnök elítéli a debreceni esetet.

Szünet után még mindig nagy a lármát. Szász Károly elnök végre szóhoz jut s a következő kijelentést teszi:

— *Ez a rendszer az utolsó napjait éli s a kormány nevében ígéri, hogy hasonló eset nem fog megisméllődni, hanem úgy lesz, mint az Pozsonyban történt, hogy a király a trónörökösrel együtt énekli a Himnuszot. Kéri a Házat, ezekben a súlyos időkben fogadja ezt a bejelentést, amelyet a kormány nevében tett azzal a nyugalommal, amelyet a mai súlyos idők követelnek.*

Ujabb meglepetés.

Balla folytatja beszédét, mialatt Károlyi Mihály odamegy hozzá s egy papírlapot nyújt át neki. *Balla olvassa a fumei eseményeket.* A Ház a legnagyobb eszben hallgatja Ballát. Majd óriási zaj tör ki. Rettenetes lesz megint a kaos.

— *Itt ma nem tárgyalunk!* — süvöltik mindenfelől.

Erre az elnök az ülést felfüggeszti.

Az ellenzék értekezlete.

Az ellenzék a tereméből a kupolacsarnokba vonult, ahol rögtönzött értekezletet tartott.

Hock János követeli a kormány távozását és hogy a magyar csapatokat hozzák haza, mert ha a horvátok forrongása tovább tart, elzárják Prágerhofot és nem tudják a csapatokat hazahozni.

Károlyi Mihály: A felbomlás összes tüneteit látjuk, csak a kormány nem látja. *Mindenki vessen számot életével. Huszonnégy óra alatt meg kell találni a kivezető utat.*

— *Nemzeti tanácsot akarunk!* — kiáltják.

Károlyi Mihály kéri a képviselőket, 24 óráig legyenek türellemmel, mert ha addig nem találunk kivezető utat, félreállanak s folytassa a munkát más.

A küldöttség a királyhoz!

Meskó Zoltán követeli, hogy a földművesek képviselőjét vegyék be a jövő kormányba.

Eltner Zsigmond: Az ellenzéki pártok között omoljanak le válaszfalak. *Menjen deputáció a királyhoz.* Világosítsák fei, hogy a kormány elvesztette gyökerét.

Juhász Nagy Sándor javasolja, hogy akadályozzák meg a parlamenti tanácskozást. Ezzel is demonstrálják, hogy *elérkezett az utolsó óra.*

Andrássy Gyula már régen közös akcióba akarta a baloldali pártokat tömöríteni. Ily javaslatokat szívesen lát. Kéri, hogy tuzott elhatározásokat ne hozzanak. *A kormány távozzék!* A nemzet bizalmatlan. *Magyarország életéről van szó!* Gazember az, aki személyes kérdéseket föl előterbe. Ha elvállalják a kormányt, ezt csak azért teszik, mert a rendet jobban tudják fenntartani, mint a jelenlegi kormány. Következzék bármely kormány, abban részt kell venni a Házban eddig nem képviselt elemeknek is.

Apponyi Albert csatlakozik Andrássyhoz. Kéri, ne ragadtassák el magukat, mert ezzel bizalmatlanságot keltenek a nemzetben. Ha tumultus fejlődik, félreállanak.

Szabó István a kiszagadák, Bródy Ernő a demokraták csatlakozását jelentik be.

Bathlyány Tivadar indítványára kimondják, hogy *holnap a király elé mennek.*

A képviselőház ülésének szünete alatt fél hét órától Wekerle tárgyalta a pártvezérekkel.

Wekerle bejelenti a kormány lemondását.

Ejjel fél tízkor újra megnyitotta az ülést Szász Károly elnök.

Wekerle Sándor miniszterelnök emelkedett szólásra. Óráról-órára súlyosabb viszonyok nehezdednek ránk. Az összes nemzeti erők összefüggése által leszünk képesek a bajok elhárítására és azon célok megvalósítására, amelyek az ország egységes megóvására szükségesek. *Holnap a király elé megyek és kijelentem, hogy az adott viszonyok között nem tartom magam alkalmasnak az ügyek tovább vitelére. Azt fogom tanácsolni a koronának: igy kezdék olyan kormányt létrehozni, amely minden párt közreműködésével alakul meg és magához vonzza esetleg a Házon kívül álló erőket is.* A lemondás oka nem vonatkozik a békekötésre, nem vonatkozik az ország érdekeinek biztosítására, mert e tekintetben egyet akartunk valamennyien. Egyben differencia választott el bennünket és ez a választójog. Azok, akik elene voltak, most már elismerik, hogy annak a jelen viszonyok közt fokozott kiterjesztésére

szükség van. A választójog azonban csak programszerűleg lesz kimondva, aktuális teendők várnak megoldásra, al egsürgösebb a béke. Ha el is távozik a kormány, addig, amíg az új alakulás megtörténik, részt vesz a béke előkészítésében, megkötési munkálataiban és feladatul tűzi ki azt, hogy az ország átalakulásában, függetlenség érdekében mindent megtegyen. Nagy és sürgős kötelesség az, hogy az ország érdekeit megvédjük. *E célból szükséges, hogy a magyar hadsereget az ország határain kívül eső részről visszahozzuk és erre nézve nemcsak ígéretet, hanem pozitív biztosítékokat is akar szerzeni.* Nagyon fontos a belső nyugalom megővése, arra kéri tehát a pártokat, a Ház tagjait, hogy méltó nyugalommal oldják meg a nagyfontosságú kérdéseket.

A miniszterelnök szavai után a baloldali karzaton mintegy negyvenötven újságíró felállt és kiáltotta:

— *Sajtszabadságot kérünk! Le a cenzurával! Töröljék a cenzurát. Sajtszabadságot adjanak!*

A baloldali felállók s mintegy tíz percig tapsolt.

Az elnök kéri a Ház tagjait, őrizzék meg komolyságukat. Javasolja, hogy a Ház napolja el üléseit az új kormány megalakulásáig.

A Ház ülése éjjel tizenegy órakor ért véget.

A királyi pár látogatása. Az egyetem felavatása.

Emlékezetes nagy napja volt tegnap Debrecennek, amikor falai között láthatta a királyi párt: *Károly királyi és Zita királynét.* A mai sulyos idők közepette szinte hihetetlennek tetszett sokak előtt ez a magas látogatás, de annál jólesőbb hatott, hogy mégis megtörtént.

Az egész város e nagy és fölemelő esemény hatása alatt állott tegnap. Az időjárás is kedvezett: gyönyörű, enyhe őszi nap mosolygott a városra, amely tegnap frissebben és élénkebben ébredt, mint máskor, hogy résztvehessen a nagy ünnepségen.

Már a kora reggel órákban nagy tömeg hullámzott ki a vasuti állomás felé. A főtéren katonaság, rendőrség tartotta megszállva az utvonalat, ugyancsak az állomás előtti teret, a melyen felvonták a díszsátor.

Kilenc órakor kivonultak a városi, megyei notabilitások, a lovasbandérium festői csoportja, a fehér ruhás leányok díszes koszorúja, a dalárdák stb., hogy a fogadtatás fényét emeljék.

A pályaudvaron.

A vasuti állomás épülete is ünnepi díszbe volt öltöztetve. A perrenon a 75-ik gyalogezred díszszázada állott díszőrséget *Delich* ezredes vezetésével s ott volt okolicsnói *Okolicsányi* Károly cs. és kir. kamarás, vezérőrnagy, állomásparancsnok. Továbbá megjelentek díszmagyarban: *Weszprémy* Zoltán főispán, *Márk* Endre udv. tan., polgármester, *Beniczky* Tamás budapesti rendőrtanácsos, a fővárosi és helyi sajtó képviselői és még mások.

A kormány tagjainak érkezése.

Fél tíz óra tájban befutott az a külön vonat, amely a kormány tagjait hozta Debrecenbe. Megérkeztek: gróf *Zichy* János vallás- és közoktatásügyi miniszter, gróf *Zichy* Aladár, a király szomszédai körüli miniszter, *Szterényi* József kereskedelmi miniszter, *Windischgrätz* herceg, közlekedési miniszter, továbbá gróf *Széchenyi* Miklós, magyarországi udvarnagy, *Tolnay Kornél*, máv. elnökhelyettes, *Jankovich* Béla, volt kultuszminiszter, dr. *Fóthi* Lajos, miniszteri osztálytanácsos, *Bakonyi* Samu, *Süllő* Géza országgyűlési képviselők, *Lukács* György v. b. t. t.

A kormány tagjait a főispán és a polgármester fogadták és üdvözölték és a perrenon helyezkedett el az ország társaság az udvari kiküldött díszpozíciói szerint a királyi pár fogadtatásához.

A királyi pár vonata.

Pontban tíz órakor futott be a pályaudvarra az udvari vonat. A 75-ik gyalogezred

zenekara a Götterhaltót játszotta, amikor a vonat megállott. Az egyik szalon kocsijában egyszerre csak föltűnt *Károly* király és *Zita* királyné alakja. Harsány éljenzés hangzott fel. A király tisztelgett, a királyné mosolygott s mind a ketten frissen szálltak a kocsiból.

A király mindenekelőtt is *Okolicsányi* tábornok jelentését hallgatta meg, majd *Weszprémy* Zoltán főispán üdvözölte s aztán a királyi pár elépett a díszszázad előtt. A szemle után a királyi párnak bemutaták a megjelent notabilitásokat. Rendkívül szívélyesek voltak: a király és a királyné egyaránt. Aztán kíséretükkel elhagyták a pályaudvart.

A királyi pár kísérete.

A király kíséretében voltak a következők: *Hunyady* József gróf, első főudvarmester, *Lobkovits* Zolenkó herceg és báró *Seidler-Sternecz*, főadjutánsok, *Seidler*, volt osztrák miniszterelnök, a kabinetiroda főnöke, báró *Nagy*, magyar osztályfőnök, *Brougier* és gróf *Eszterházy*, szárnysegédek, *Marsovszky*, osztálytanácsos, *Walla*, vezérkari kapitány, *Erődy* és *Anguan* századosok, *Bezdécs*, udvari titkár.

A királyné kísérete, *Eszterházy* gróf főudvarmester, *Bellegarde* és *Majlath* udvarbírgyek.

A díszsátorban.

Amint a királyi pár az állomás épületéből kilépett, festői látvány tárult eléjük. A tér jobb oldalán a díszsátor pompázott, amelyre a fehér ruhás leányok serege, a lovasbandérium gyönyörű csoportja, dalárdák koszorúja s katonaság, a nagy közönség övezett körül.

A királyi pár kíséretével és a kormánytagjaival a díszsátorba lépett, amelynek bejáratánál a polgármester vezetésével a városi tanács díszmagyaros tagjai és a vármegye tisztikara állott sorfalat.

Ekkor az egyesített debreceni dalárdák a Hymnuszt énekeltek. A király tisztelgett, a polgári méltóságok levették kalapjukat. A Hymnus elhangzása után előlépett *Márk* Endre udv. tan., polgármester s erőteljes hangon, mindenkit megkapóan tolmácsolta Debrecen városának hódolatát. Majd Hajdúvármegye részéről *Rásó* István főjegyző következett formás beszéddel. Az üdvözlésekre zúgó éljenzés közben a király értes hangon mindenkire által érthetően a következőket válaszolta:

Debrecen város és hajdúvármegye közönségének.

Ugyanazon szavakkal válaszolhatok, melyeket Debrecen város polgármestere imént, hogy nekem is régi vágyam teljesül, midőn korukba érkezvén, Debrecen város és Hajdú vármegye közönségével közvetlenül érintkezhetem.

Mindenekelőtt szívvel viszonzom hazafias és hű üdvözlésüket s a királynéval együtt lelkem mélyéből köszönöm, hogy itt megjelentek s alkalmat adtak Nekem, hogy mint koronás királyuk beszélhessek magyar Népemhez.

Nehéz időket élünk s ezt mindannyian érezzük. Együtt küzdünk, együtt szenvedünk. De felélenkül lelkem minden reménye, ha hű magyar Nemzetemre gondolok, mely ezer éven át minden veszéllyel és sorscsapással dacolva, győzelmesen küzdött le a legsúlyosabb világesemények hatásait is.

Adják át küldöiknek, Debrecen város és Hajdú vármegye egész lakosságának a Királyné s a Magam legmelegebb üdvözlését és köszönetét s ne feledjék, hogy midőn a nemzet királyával egyetértve az igazság és a hazaszeretet útján halad, mindenütt és mindenkor megtudja őrizni tekintélyét és hatalmát.

Magyarország új fejlődés előtt áll. Mindnyájan azon leszünk, hogy országunk s szeretett magyar nemzetünk a közel jövőben boldogságának biztos alapját vethesse meg.

Viharos ováció követte a szavakat, amelyeket a királyi pár meghatóttan fogadott.

Majd a debreceni hölgek nevében *Palla-zár* Erzsébet ányújtott a királynénak egy díszes esokrot. A királynét nagyon kellemesen érintette a figyelm s közvetlen hangon jelentette ki:

— Nagyon köszönöm.

Majd a dalárdák a szöveget adták elő s ezután rövid cserle következett. Bemutatták a királyi párnak a városi tanács, a vármegyei tisztikar tagjait. A király mindenkivel váltott pár barátságos szót. Főként *Czeplédy* Mihály vármegyei tisztii ügyészhez és dr. *Losonczi* Almos kir. tan., tisztii főorvoshoz intézett barátságos kérdéseket.

A cserle után a király a város ötös fogatára ült s kíséretével bevonult a feilobogozott városba.

Bevonulás a városba.

Király és királyné a város díszes ötös fogatára szálltak fel és a díszmagyaros városi és megyei tisztikar, a körzetben tömörült óriási közönség lelkes éljenzése közben megkezdődött a bevonulás.

Felséges kép volt ez, mint ha a mesevilág minden káprázatos ragyogása került volna a Petőfi térre. Legelől a bősörményi polgárság hatvan tagú bandériuma, utána *Medgyessy* Miklós vezetésével a város zászlóval a debreceni úri bandérium. Káprázatos kép volt ez.

A bandérium után haladt az ötös fogat, a fényes hintóben a királyi párral. Jobbról-balról óriási közönség lelkesedése vette őket körül, zúgott az éljen, hullott a virág s király és királyné alig győzték viszonzni meleg köszönetével a ragaszkodás erre lelkes megnyilatkozását.

Végig a hosszú, zászlódíszes utvonalon nemcsak a bevonulási utvonalon két oldalán, de az ablakokban, az erkélyeken is zsufoltan álltak és viharos éljenzésekkel, kendődobogatással üdvözölték a királyi párt. Diadal ut volt ez. A legelső magyar embert és felséges asszonyát hódolata és szeretete határtalan jeleivel fogadta a legmagyarabb város közönsége.

Fényes kocsisor követte a királyi pár kocsiját, udvari fogatokon udvari méltóságok, feltűnést keltő szép fogatán gróf *Széchenyi* Miklós, a nagyváradai kath. püspök s beláthatatlan kocsisorban Debrecen és a közeli vidék törvényhatóságának képviselői a festőiesen szép díszmagyarban.

Féltízenny elmúlt, mire a fényes menet, melynek utját ragyogó napsugár aranyozta be, a városháza elé ért és a királyi pár elfoglalta helyét a városi székházban részükre rendezett lakosztályban.

A gyönyörű termek ajtóiról bordó kárpit hullott le, mindenik ajtó előtt magyar alabárdos palota őrk festői ruhájukban bordó atilla és fehér mentében állottak. A királyi pár lakosztályuk ablakából nézték és élvezték végig a festői bandérium hódolatát és felvonulását, utána pedig a küldöttségeket fogadták.

Küldöttségek a királyi pár előtt.

Nagy sürgős-forgás volt a városházán. A törvényhatóságok díszmagyaros küldöitei, az egyházak főpapjai, a társadalmi és a közélet kitünőségei gyülekeztek ott, amíg a főudvarmester jelentette, hogy a küldöttségek fogadása megkezdődik.

A róm. kath. és a gör. kath. egyház küldöttségeinek.

Elsőnek a róm. kath. egyház papjai éltek gróf *Széchenyi* Miklós nagyváradai püspökkel és a gör. kath. egyház, élükön *Miklóssy* püspökkel vonultak a király elé. Az üdvözlő szavakra a felség válasza ez volt:

Igaz örömmel fogadom a római, valamint a görög katolikus papság hódolatát és a legmelegebb köszönetemmel viszonzom szent hitüktől és hazafias szellemüktől áthatott üdvözlésüket.

Kérem, legyenek meggyőződve arról, hogy mint apostoli királyuk, az egyház javát ép úgy szívemen viselem, mint önök. A Mindenható áldása legyen Önökkel és minden törekvéseikkel.

A tiszántúli ref. egyházkerületnek.

A tiszántúli ref. egyházkerület élén *Baltazár* Dezső püspök üdvözölte a királyt, aki így válaszolt:

A tiszántúli református egyházkerület hódolatát és törhetetlen hűségét

nek kifejezését őszinte köszönettel fogadjuk.

Biztosítom az egyházat királyi kegyelméről és a keresztény erkölcs megőrzésére, valamint a magyar nemzet megerősödésére irányuló törekvéseiben mindenkor nyújtandó támogatásáról.

A debreceni ág. ev. egyháznak.

Az ágostai egyház küldötteinek élén Geduly Henrik püspök tartotta meg beszédét a királyhoz, amelyre a felségtől a következő választ kapták:

Őszinte örömmel és meleg köszönettel fogadjuk a tisztai ágostai hitvallású evangélikus egyházkerület hódolatának, valamint Személyem és Házaam iránt mindenkor táplált odadó hűségének megnyilvánulását.

Ez alkalommal is biztosítom az egyházat királyi kegyelméről és a jövőben is nyújtandó támogatásomról.

Az izr. hitközség küldöttségének.

A két izraelita hitközséget Krausz Vilmos főrabbi vezette, az üdvözlő beszédet is ő tartotta, míg Strasser Salamon főrabbi áldást mondott. A király ezután ezen szavakat intézte az izraeliták küldöttségéhez:

A debreceni izraelita hitközségek hódolatát igaz örömmel és melegeződéssel fogadjuk és hű alattvalói érzelmeik kifejezéséért szíves köszönetet mondva kérjük, hogy a debreceni és vidéki izraeliták királyi üdvözlőlevelüket tolmácsolják.

A törvényhatóságok küldöttségének.

Most a törvényhatóságok diszmagyaros küldöttei járultak a király elé, aki *Wesprény* Zoltán főispán üdvözlő szavaira így válaszolt:

Debrecen szabad királyi város, Békés-, Bihar-, Borsod-, Hajdu-, Heves-, Jász-Nagy-Kun-Szolnok-, Szabolcs- és Szatmár vármegyék, továbbá Miskolc, Nagyvárád és Szatmárnémeti törvényhatósági joggal felruházott városok hódolatát és törhetetlen hűségüknek kifejezését meleg köszönettel fogadjuk.

Őszinte örömmel jöttünk az alföldi magyarság e szépen fejlődő, nagy jövőjű városába és ez alkalommal nem mulasztom el, hogy meg ne emlékezzek Magyarország derék fiainak a reánk kényszerített háboruban tanúsított páratlanul vitéz magatartásáról és az itthonmaradt lakosság önfeláldozó munkájáról, amellyel nemes bizonyítékát adták hazaszeretetüknek és királyhűségüknek.

Kérem Önöket, mint az északkeleti Magyarország törvényhatóságainak Előttek megjelent képviselőit, hogy vigyék el királyi üdvözlőlevelüket vármegyékbe, városaikba és tolmácsolják a törvényhatóságok közönsége előtt is őszinte köszönetemet a magyar haza békés és jobb jövője érdekében hozott megmérhetetlen áldozatokért.

Adja Isten, hogy az elkövetkezendő béke Magyarország lakosságának boldogulását, teljes mértékben elősegítse.

A debreceni tudományegylet tanári karának.

A debreceni magyar kir. tudományegylet tanári karát dr. Kiss Géza egyetemi rektor vezette a felség elé, akinek üdvözlő szavaira így válaszolt a király:

A debreceni tudományegylet tanári karának hódolatát élénk örömmel fogadjuk. Midőn ezen új főiskolának a magyar kultúra terén kifejtendő nagyszemélyű működésére Isten áldását kérjük, egyúttal jóindulatunkról biztosítjuk és kérjük, hogy a tanuló ifjúságnak meleg királyi üdvözlőlevelüket tolmácsolják.

Az állami tisztviselők küldöttségének.

Az állami tisztviselők küldöttségének ezt mondta a király:

Igaz melegeződéssel és szíves köszönettel fogadjuk a debreceni állami tisztviselők, valamint az ügyvédi és közjegyzői kamarák hódolatát. Az igazság-

szolgáltatás és az állami igazgatás összes szerveinél mindenkor tapasztalt buzgóság és kötelességtudás a világháboru nehéz éveiben fokozott mértékben nyilvánult meg. Odaadó tevékenységüket teljes mértékben méltányolva, Magyarország jövője érdekében továbbra is számítunk eredményes működésükre.

A gazdák és iparosok küldöttségének.

Kardos László a gazdák, kereskedők és iparosok élén üdvözölte a királyt. A felség válasza ez volt:

A debreceni gazdák, kereskedők és iparosok egyesületeinek hódolatát és királyhűségük kifejezését igaz örömmel fogadjuk. Tolmácsolják kérem az egyesületek tagjai előtt a haza érdekében kifejtett kiváló tevékenységükért melegeződésemet és azon óhajításomat, hogy valamint eddig úgy ezentúl is folytassák hazafias és eredményes munkálkodásukat.

A királyné válasza a jótékony négyzetek küldöttségének.

Végül a Vörös-kereszt és a kultúregyesületek küldöttsége járult a királyné elé. A jótékony négyzetekből álló küldöttséget Stenfeld Mihályné vezette. Az üdvözlő beszédet is ő tartotta, mire a királyné akit udvarhölgyei vettek körül, így válaszolt:

Igaz szívvel örülök, hogy a mai napon megismerhetem e színmagyar várost. Hódolatukért fogadják igaz köszönetemet. Adja Isten, hogy jótékony munkájuk tovább is sikerrel járjon.

Utána a királynénak bemutaták a jótékony egyesületek elnökeit, majd dr. Lindenberger János prépost-plébános a hadiárvékat vezette a királyné elé. Zita királyné megismogatta a kis árnyék arcát s néhány meleg szót intézett a gyermekekhez. Majd *Wesprény* Lenci a debreceni háziipar ajándékát adta át, melyet a kis trónörökösnek és kis testvérének készítettek. Gyönyörű baba, egy tökéletes hűséggel, a legapróbb részletig művészileg kiállított városi hajdu baba és egy gyönyörű bábruba volt ez. A királyné meleg köszönettel fogadta a gyermekeknek szánt ajándékot, udvarhölgyei átvették, még egyszer kitüntető szívecskével társalgott a hölgyekkel s azután a fogadtatást véget ért.

A háború eseményei. A vezérkar jelentése.

Budapest, október 23. (Olasz harctér.) Élénk ellenséges tüzérési és repülő tevékenység az egész harcvonal mentén.

(Balkán harctér.) Albánia hadereinek a Montenegró és Albánia közti határhoz közelednek. A nyugati Morava mellett és Erusevactól északra tovább folynak az utóvéd harcok. Krajlevonál megghusítottuk egy ellenséges átkelési kísérletét. *Vezérkar főnöke.*

Németország harcai.

Ludendorff első főszállásmeister jelentése.

Berlin, október 23. (Nyugati harctér.) Rupprecht trónörökös hadserege: A I. és II. pályon tovább folynak a harcok. Doyuze két oldalán heves ellenséges támadások. Varesztől északra visszautasítottuk őket, a Varesztől délre eleinte tért nyertek, később ellenlökéssel a Doyuze Olssene utól nyugatra megállítottuk; Cortryktól keletre Vichte nyugati szegélyéről a helység keleti széléig visszazoritottuk bennünket. A helység két oldalán ellenséges támadásokat húsítottunk meg. A tizedik szilaziai tartalék gyalogezred parancsnokának Groiner őrnagynak vezénylete alatt elkezdett küzdelemben az ellenség négyzeres rohamával szemben védte meg a Kaiberg melletti magaslatot. A Selde lapályon részleges harcok, tournai és Valenrienne két oldalán. A német trónörökös hadserege: Marletől délre kiüritettük a Sere mellett ideiglenesen tartott hídfőt és Somme helységet és visszavontuk vonalainkat a folyó szakasz mögé. Az Aisne mel-

lett, Nautenél mindkét oldalán visszavertük az ellenség heves támadásait. Az Aisne keleti partján Vonzieres két oldalán és Olysitól keletre a harcok terjedelme növekedett. A legerősebb tüzérési előkészítés után kora reggel ellenség Peronnes és Valaise között, valamint Olysi és Baurepaire között indult támadásra, a Bolaytől nyugatra levő magaslaton a támadás nem ért nyert, a front többi részén azonban vonalaink előtt húsult meg. Délután az ellenség újabb, legerősebb tüzérési előkészítés után ismét támadásra tört előre. Az első bajor gyalogezred Schmidtler őrnagy parancsnoksága alatt szívós védekezéssel megtartotta a Chestrestől keletre levő magaslatot; a túl erőben levő ellenség többszörös rohama dacára a harcvonal többi részén is visszavertük az ellenséget és súlyos veszteséget okoztunk neki. Gallwitz hadserege: Argonneok és Maas között, valamint Maases, Mosel közt éjjel élénk volt a tüzérési harcok. A Maastól nyugatra és Moseltől nyugatra részleges ellenséges támadások különös eredmény nélkül. Büchner hadnagy negyvenedik légi gróvezelmét aratta. *Ludendorff.*

Megkapta Wilson a német választ.

Rotterdam, október 23. Washingtoni jelentés szerint ma érkezett meg a német kormány válasza Wilson jegyzékére.

A délszláv bizottság határozata.

Genf, október 23. Londoni jelentés szerint a délszláv bizottság a magyarországi két millió horvát, szerb nevében kijelentette, hogy a császári manifesztumot visszautasítja, az osztrák-magyar zsarnoksággal pedig többé nem tárgyal.

Hindenburg a németekhez.

Berlin, október 23. A második hadtest főparancsnoka ma reggel plakátokat ragasztott ki, amely közli Hindenburgnak a német császárhoz intézett levelét. A levélben felszólítja Hindenburg a német népet: legyen egységes, vessen véget a széthúzásnak, mutassa meg, hogy szilárdul el van határozva, hogy a végsőkig megakarja védeni az országot. Csak ilyen módon jutunk közelebb a béke asztalhoz.

Nem lesz fegyverszünet.

Bécs, október 23. A Reuter-ügynökség jelenté, hogy a béketárgyalásokat fegyverszünet nem előzi meg. A békeről a katonai operációk közben kezdődnek majd tanácskozni.

Bécs, október 23. A Reuter-ügynökség szerint kizárt dolog, hogy rövidesen fegyverszünet jöjjön létre a szigorú feltételek miatt. A hadműveletek tovább fejlődnek, sőt még nagyobb terjedelmet vesznek.

Berlin, október 23. A békeremények megváltoztak. Ezzel szemben csökkentek azok a várakozások, amelyeket a fegyverszünet létrejötte iránt tápláltak. Lansing kijelentette, hogy Wilson békeprogramjában nincs bent a hadiköltségek megszüntetése.

Clemenceau kártérítést állapít meg.

Lugano, október 23. Clemenceau a belga békegyűlési bizottsággal Ostendébe ment, hogy a kártérítést megállapítsák.

Az ellenség a Dunánál.

Bécs, október 23. A francia hivatalos jelentés szerint a franciák a Dunánál elérték Viddumt.

Esti jelentés.

Berlin, október 23. A Wolff-ügynökség jelenté este: Részleges harcok Flandriában. Solesme mellett megghusítottuk az angolok áttörési kísérletét. A heves harcok St. Martin-Neuville-Vautire-Ors vonalon véget értek. A Somme északi részén nagyon heves amerikai támadások húsultak meg.

Merénylet az ukrájnai német főparancsnok ellen.

Bécs, október 23. A Reuter-ügynökség hívi jelentése szerint Rohrbach tábornok az ukrájnai német főparancsnok ellen merényletet követtek el. A merénylet állítólag nem sikerült.

A csehek nem tárgyalnak az osztrák kormánnyal.

Bécs, október 23. Az osztrák delegáció meztitkos ülésén szövegezte meg a Wilsonnak adandó választ. A csehek kijelentették, hogy a tanácskozásban nem vesznek részt. *Buriant* nem ismerik el hivatalos képviselőjüknek és a kormánnyal nem akarnak tárgyalni.

Színház.

MESOR:

A Csokonai-színházban.

Csütörtökön: Márvány menyasszony, operett.
A) bérlet.
Pénteken: Tavasz, operett. B) bérlet.
Szombat délután: Hófehérke és a 7 tőpre, gyermek előadás.
Szombat este: Ördög, vigjáték. C) bérlet
Vasárnap délután: Rab Mátyás operett.
Vasárnap este: A vén bakancsos és fia a huszár, népszínmű.

A Vig-színházban.

Csütörtökön: Csoda gyermek, bohózat.
Pénteken: Vén bakancsos és fia a huszár.
Szombaton délután: Lyon Lea, színmű.
Szombaton este: Tavasz, operett.
Vasárnap délután: Szegény uju története.
Vasárnap este: Tavasz, operett.

Márvány menyasszony. A Csokonai-színházban ma este A) bérletben kerül színre.

Vén bakancsos és fia, a huszár. A Vig-színházban ma nem lesz előadás, holnap a Vén bakancsos és fia a huszár népszínmű kerül színre. A darab egyike a legjobb népszínműveknek, melyre gondosan készül a társulat.

„Az élestitény”, egy rendkívül érdekes és izgalmas detektív történet ma utoljára az Urániában.

Fern Andra főszereplésével „A lelkek alkonya” című 5 felvonásos dráma az Apollóban.

Ujdonságok.

Az urinók kongregációja ma d. u. egy negyed 5 órakor ajátosságot tart.

Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei. Ajánlatunk érkezett fekete szemec borsra, theára, fahéjra, majoránára, szegfűszegre, szegfűborsra és fenyő magra. Ertesítjük tagjainkat, hogy amennyiben ezen cikkekkel vásárolni óhajtának, mai naptól kezdve a beszerzési csoportnál — Pénzügyi palota II. em. 13. sz. alatt — feketeborsra kg-ként számítva 340 koronájával, fahéjra 340 koronájával, kiváló minőségű garantált valódi theára kg-ként 340 koronájával, majoránára és szegfűszegre 300-300 koronájával, szegfűborsra 150 koronájával, fenyő magra kg-ként 4 koronájával előfizetéseket elfogadunk egészen folyó évi október 29-én, déli 12 óráig. Amennyiben kellő mennyiségre előfizetések nem történének, a befizetett összegeket vissza fogjuk adni.

A debreceni m. kir. tudományegyetem művészivitelü képeslevezőlapjait az eddig elkészült klinikák épület csoportjairól a most felavatandó ünnepségek alkalmából a közönség figyelmébe ajánljuk. A díszes kiállítású képes levezőlapok 6 mintában darabonként 20 filléért kaphatók, melyeket Csáthy Ferenc m. kir. tudományegyetemi könyvkereskedése adta ki és a fizetési jövedelem 10%-a az egyetem Mensa Académica javára megy. Kapható minden helybeli papír és könyvkereskedésben, valamint az összes trafikokban.

Letört hímző! Mélyszégyen fájdalommal tudatjuk felejtethetetlen kedves leányunk, testvérünk, keresztleányunk, unokahúgunk és szeretett rokonunk: **Sőregi Erzsike**, életének tavaszán, 16 éves korában, 4 napi súlyos szenvedés után t. hó 23-án bekövetkezett elhunytát. Kedves halottunk földi részét október hó 25-én, pénteken d. u. 2 órakor fogjuk Paacsirta-utca 40. sz. házuktól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Vértüszettségétől rokonainkat, ismerőseinket szomorú szívvel meghívjuk. Emléked szívünkbe zárjuk! Pihenj csendesen! Keserő szülei: polgár Sőregi István és neje Molnár Eszter. Testvérei: István (olasz harctéren) Mariska, Juliska, Eszike, Keresztiszülei: Sz. Faragó István és neje Lugasi Eszter. Nagybátyjai és néneji: Sőregi Erzsébet férjével Gonda János és gyermekeikkel, Tóth Lukács és neje Csáki Zsófia gyermekeikkel, Csáki Mihály és családja, Végh Sándor és neje Koroknai Zsuzsanna, Csóreg Péter és neje Molnár Mariska leányokkal, Molnár István, Bors Sándor és neje Molnár Juliska gyermekeikkel, öz. Molnár Józsefné Tóth Julianna. Közeli, távoli rokonok, jóbarátaink részvételét is. A temetést Dankó temet. váll. rendezti, Kossuth-u. 6. sz.

Az utszéli kőkeresztnél 4.40, Amióta a jó Isten tevéled megáldott 2 K. Ha elér hozzád néha egy dalom 2 K, kaphatók Antalfynál, Szent Anna-u. 13.

Ifj. Schaff János táncintézetében az új tanfolyamra megkezdődött. Tanórak: hétfő, szerda és péntek este. Beiratásokat még elfogadok. Minden vasárnap nagy táncestély.

Dr. Láng-féle szanatóriumba felvételnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Röntgen elektromos gyógyeszközök. Modern műtőterem. Tudakozódásokra az intézet készséggel szolgál felvilágosításra. Cím: Dr. Láng-féle szanatórium. Debrecen, Kossuth-utca 39. sz.

Elite divatlap. Társaság, Cél folyóiratok, Kincses kalendárium kaphatók Antalfy könyvkereskedésben, Szent Anna- és Varga-ut. sarak.

Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei.

Felhívjuk a csoport megbízott urakat, hogy a csoport tagjainak, bors, fahéj, thea és vanília szükségletét összeírni és az összeírási jegyzéket folyó évi október 26-ig a beszerzési csoport igazgatósági irodájában (Pénzügyi palota I. em. 10. sz. alatt) benyújtani szíveskedjenek.

Sertéselhizalással foglalkozó tagjainkat ismételtén felkérjük, hogy zsirjegyeiket 4 sz. élelmiszer jegy, folyó évi október 26-ig a beszerzési csoport igazgatósági irodájában beadni szíveskedjenek, mert elcsesésben hízalási engedélyüket vissza fogjuk adni, miután részükre terményt nem kérhetünk.

Akik zsir jegyeiket 4. sz. élelmiszer jegy — nálunk már beadták, ismételtén felkérjük, hogy azokat a délutáni órákban a beszerzési csoport titkári hivatalában Püspöki palota II. emelet 13. szám alatt — most már átvenni szíveskedjenek.

Csoportunk tagjainak jövő évi zsir szükségletét hivatalos vállalkozók hiányában ez ideig biztosítani nem tudtuk.

Ezt csak úgy tehetnénk, ha tagjaink ebben segítségünkre lennének és akik zsir szükségletüket nálunk óhajtják beszerezni, a sovány sertések megközelítő árát és a takarmány árát nálunk lefizetik. Ez esetben fél és negyed hízott sertésekre is elfogadnánk befizetéseket. Tájékoztató célból felkérjük a csoport megbízott urakat, hogy akik ezután hajlandók lennének a sertés hizaltatására, azoknak neveit összeírni és a csoport igazgatósági irodájában a névjegyzéket beadni szíveskedjenek. Közlelőbbi felvilágosítás — csakis a megbízott uraknak — naponként délután 1-2 óráig a csoport igazgatósága ad.

Az 1500 tagsági jeggyel magasabb tagsági jeggyel bíró tagjainkat értesítjük, hogy miután a rumnak a pénzügyminisztérium által történt szétosztása alkalmával nem voltak a beszerzési csoport tagjai, emellett rummal őket a városi közlelő hivatal látja el.

Azon tagjainkat, kik a liszt és burgonya árát meg be nem fizették felhívjuk, hogy a befizetést sürgősen teljesítsék, nehogy ellátatlanul maradjanak.

Ismételtén felhívjuk tagjaink figyelmét a kedvezményes színházjegyekre szóló utalványokra, melyek a beszerzési csoport igazgatósági irodájában Pénzügyi palota I. em. 10. sz. alatt, csakis vasárnap délelőtt 11 órától 12-ig válthatók.

Felhívjuk tagjainkat, hogy citrompótlóval csoportunkból lássák el magukat, mert a citrompótló folyó évi október 28-ától kezdve a nagy közönség részére fogjuk kiárúsítani.

Új hentes és mészáros üzlet!

Naponta friss marha és juhús, alkalommal sertés hus kapható. Zsirjegyeket elfogadok.

Szíves pártfogást kérve, tisztelettel
Bikfy Ivly András
Péterfia 54.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög két korona. Minden további szó husz fillér. A vasárnap és ünnepnapok részére feladott legkisebb apróhirdetés három korona. Minden további szó harminc fillér.

Ajánlat

Életrű
nagyban és kicsinyben állandóan kapható Rosenthal Sándor üzletében, kizárólagos gyári raktár, legjobb minőség. Csapó-utca 19. — Olcsó posta lákak Knoll házában. 2507

Tea
és teaeütemény, pergetett akácmező kapható. Glück, Péterfia 76. 3091

Sváci
szarvvelkű bakkecske fedez Kerekes Géza-u. 4. sz. 2691

Vízvezeték
javítások felvállaltatnak. Nyugoti-utca 38. 2981

Finom
6-bort már literenként 9 koronáért Fischerné, Marion Kálmán-utca 38 szám. 2984

Női kalap
szatomban 8 nap alatt felek formáló velour, — bárszöny és filx kalapot, jutányos áron. — Köhn Helén, kalapszaloniában. Piac-utca 79 az udvarban. 3016

Kiadó
utcai kölönbajárata — butorozott szép úri — szoba, villany világítás. Boldogfalva-utca 9 szám. 3051

Kénlap.
rozálic, cigarettá hűvelvek, marókkal szappan főzőszer legolcsóbban Glück, Péterfia-u. 76. 3002

3 koronába
kerül egy pár harisnva fejeles kötve, nem vas, va 3 párból lesz két pár. Bevásárló Emil harisnygyárá, Debrecen Főter. 357

Kereslet

Aranyat-öröszöt, briliánt, vész, meghívására hához is elnagy Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19.

Kommenció
eselődek, majorosné, bé rezgáda és egy minde- nent jó fizetéssel felfogadnak. Ertekezni lehet Arany János utca 16. sz. Ugyanott szintén egy német nevelőnő nagy gyermek mellé és egy jórlaváló pálcás gazda. 2736

Asztalos
segédek és gépmunkások felvételnek. Hajdu megveit vasöntőde és géprvár, Mester-utca végén. 3008

Egy
fodrászsegéd felvételnek Petőfi-tér 4. Tóth. 3073

Elveszett
a Hunyadi-utca elején egy arany karkötő óra I monogrammal. Magtálaló 200 korona jutalom ban részeseit Sándor Ar min ékszerésznél. 3103

12-13
éves fiu vagy leány — alkalmazást talál. — Károly Ferenc József-ut 8. 3084

6-bort
veszünk. Deutsch Albert és fia. Piac-utca 1. 3077

Pianó
hosszabb időre hátré kerestetik Ertesítés telefon 9-55 alá. 3100

Kettő
esetleg három szobából álló kiadó lakást keresek Ajánlatok: — Bartsch József tanár, Füvelyes-utca 3. szám alá kéretnek.

Hentes
inasnak 15 év körüli — erős fiu felvételnek. — Czalmagyár, Bethlen-utca 11. 3104

Eladás

Leányomabb
kivitelü teljesen új — szmoking öltöny magasabb alakra és egy női téli plus kabát eladó. Teley-utca 98. szám.

Hajduhadház
legjobbalkalmas helyén fekvő házasudvar ültethetőségekkel 7. hó 27-én, d. e. 11 órakor Hajduhadház községében nyilvános árverészen Arvaszék közbejöttével eladatik. 3017

Férfi
és női bunda és férfi szalica öltöny eladó. — Varga-utca 15. 3002

Korcsma
és bolt berendezés eladó. Hatvan-u. 74. 3006

Eladó
szép új ház, térfalkertben 1 hód kerttel 100 ftalát termő nemes gyümölcsfával, elkészített udvarral, méhészettel. Ertekezni Lukácsnál — Salétrom-utcan. 3004

Eladó
5 párna és egy nagy üdunyha azonnal. Kőröz-utca 1. 3005

Hitelesítés
végezt a hordófejző hivatalba levő boros hordóimat eladnám. Bóvöbbit Deák Ferenc-u. 17. 3101

Eladó
egy nagy viktortány — egy honvéd huszár önkéntesi mente, egy téli és egy átmeneti kabát. Széchenyi-utca 37. 3102

Eladó
marat ó. ülőkár — egvőb butorok gveinél két részére Faludt iparkamaránál. 2882

Műpala

kátrány fedéllemez

Cemetlap

Kapható:
Lukácsnál
Hatvan-utca 7. sz.